



Złe planowanie, realizacja i monitorowanie postępów

Odległa perspektywa poprawy stanu wód w Polsce

KRZYSZTOF DĄBROWSKI

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej¹ nałożyła na wszystkie państwa członkowskie UE obowiązek podjęcia działań na rzecz ochrony wód powierzchniowych oraz podziemnych. Jej podstawowym celem było osiągnięcie dobrego stanu wód przez poszczególne kraje członkowskie już w 2015 r. Biorąc pod uwagę czasochłonność całego procesu, w uzasadnionych przypadkach dopuszczono jednak wydłużenie tego okresu maksymalnie do 2027 r. Najwyższa Izba Kontroli sprawdziła przebieg działań na rzecz osiągnięcia dobrego stanu wód w Polsce i w efekcie oceniła je negatywnie. Artykuł przybliży te ustalenia.

Wprowadzenie

Jakość wód podziemnych i powierzchniowych w Polsce ma kluczowe znaczenie nie tylko dla naszego zdrowia, dobrobytu ludzi, ale i całej gospodarki narodowej, od lat jest więc przedmiotem zainteresowania Najwyższej Izby Kontroli². Gospodarowanie w tym obszarze, które – mówiąc ogólnie – polega na kształtowaniu i ochronie krajowych zasobów wodnych, to niewątpliwie zagadnienie

bardzo złożone. Osiągnięcie celu, jakim jest dobry stan wód w Polsce wymaga czasu, ale także kapitału intelektualnego i finansowego, niezbędnego do właściwego planowania, wdrażania i monitorowania działań naprawczych. Z uwagi na doniosłość problemu, zwłaszcza wobec wieloletnich trudności w zapewnieniu równowagi hydrologicznej, temat ten powinien być traktowany przez decydentów priorytetowo.

¹ Dz. Urz. UE L 327 z 22.12.2000, s. 1, ze zm., dalej: ramowa dyrektywa wodna.

² Zob. m.in.: P. Trzaskowski: *Monitoring rzek i kontrola oczyszczalni ścieków – zadania Inspekcji Ochrony Środowiska*, „Kontrola Państwowa” nr 3/2018; P. Trzaskowski: *Utworzenie i funkcjonowanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – konieczna reforma gospodarki wodnej*, „Kontrola Państwowa” nr 3/2021; A. Rączkiewicz, P. Wanic: *Wody opadowe i roztopowe na terenach zurbanizowanych – racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi*, „Kontrola Państwowa” nr 4/2021; W. Goleński: *Bezpieczeństwo zasobów wodnych – potrzeba zrównoważonego dostępu i korzystania*, „Kontrola Państwowa” nr 2/2024.

Jeżeli spojrzymy na gospodarkę wodną w Polsce z perspektywy ostatniego ćwierćwiecza, zauważymy, że – z punktu widzenia ram prawnych i organizacyjnych – dziedzina ta podlegała wielu zmianom, z czego dwie mają znaczenie fundamentalne: wejście Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. oraz kompleksowa jej reforma wdrożona 1 stycznia 2018 r. Kolejną było wprowadzenie wspomnianej wyżej ramowej dyrektywy wodnej, w której termin osiągnięcia dobrego stanu wód określono najpóźniej na 2027 r.

Założenia kontroli NIK

Skala zmian w Polsce w ostatnich latach, zwłaszcza w stosunku do stopnia złożoności problematyki gospodarki wodnej, generuje duże ryzyko nieprawidłowej realizacji zadań przez organy państwowe i samorządowe. Jest coraz mniej czasu na sprostanie wymogom, a ocena stanu wód dokonywana cyklicznie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska nie napawa optymizmem³. Najwyższa Izba Kontroli postanowiła zatem sprawdzić,

jak prowadzone są działania na rzecz osiągnięcia dobrego stanu wód w Polsce. W ramach podjętej kontroli⁴, której wyniki zostaną przedstawione w artykule, NIK sformułowała kilka pytań szczegółowych. Miały pomóc w ustaleniu: czy działania te planowano prawidłowo i rzetelnie, uwzględniając cele środowiskowe, czy właściwie je prowadzono, jak wyglądał monitoring wód zagrożonych niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych, jak sprawowano nadzór nad planowaniem i realizacją działań w obszarze objętym kontrolą.

W ramach kontroli sprawdzono działalność Ministerstwa Infrastruktury, 11 jednostek organizacyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie⁵, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, pięciu wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, a także pięciu urzędów gmin. Co do zasady, kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r., przy czym w Ministerstwie Infrastruktury i w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie⁶ w odniesieniu do niektórych

³ Ocena stanu wód powierzchniowych jest wykonywana na podstawie wyników badań realizowanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Uwzględnia klasyfikację stanu ekologicznego/potencjału ekologicznego oraz chemicznego danej jednolitej części wód powierzchniowych. Wymagania odnośnie do zakresu i sposobu prowadzenia badań i klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych określa minister właściwy do spraw gospodarki wodnej. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 25.6.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475). Jednolita część wód powierzchniowych (jednolite części wód powierzchniowych) to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

⁴ Artykuł opracowano na podstawie Informacji o wynikach kontroli NIK: *Realizacja działań na rzecz osiągnięcia dobrego stanu wód w Polsce*, nr ewid. 105/2024/P/23/041/KSI, marzec 2025.

⁵ Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, pięć regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz pięć zarządów zlewni.

⁶ Dalej: PGW WP.



zagadnień, okres ten obejmował również lata 2016–2017.

Uwarunkowania prawne i faktyczne

Ramowa dyrektywa wodna została transponowana do polskiego porządku prawnego przepisami ustawy z 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne⁷, która obowiązywała do 31 grudnia 2017 r. Ówczesne plany gospodarowania wodami, w przeciwieństwie do obecnie obowiązujących, nie określały wprost działań naprawczych ani organów właściwych do ich wdrożenia. Wypełnieniem zobowiązania w tej kwestii zawartego w ramowej dyrektywie było zatwierdzenie w 2010 r. programu wodno-środowiskowego kraju, wskazanego w u.p.w. z 2001 r. Opracowano go z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy i miał podlegać przeglądowi co sześć lat.

Za opracowanie i aktualizację programu odpowiadał Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej⁸, jednostki budżetowej funkcjonującej również do 31 grudnia 2017 r. W sierpniu 2016 r. Prezes KZGW przygotował aktualizację programu, a rozpoczęcie określonych w nim działań naprawczych miało nastąpić nie później niż w terminie 3 lat od dnia ogłoszenia pierwszej aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Tymczasem 1 stycznia 2018 r. wdrożono w Polsce kompleksową reformę gospodarki wodnej. Ustawą z 20 lipca

2017 r. – Prawo wodne⁹ zniesiono odpowiedzialność wielu podmiotów za realizację zadań w tym obszarze, w tym marszałków województw, a także zlikwidowano wojewódzkie zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz jednostki budżetowe zajmujące się gospodarką wodną na poziomie regionalnym i krajowym, zaś w ich miejsce powołano państwową osobę prawną PGW WP. Jak podkreśla się w piśmiennictwie, nowe przepisy wprowadziły rozwiązania prawne, organizacyjne, finansowe i techniczne, które miały na celu zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, z uwzględnieniem potrzeb gospodarczego wykorzystania wód oraz dostępności zasobów wodnych o odpowiedniej jakości i we właściwej ilości¹⁰. Zmianie uległa także liczba i właściwość terytorialna poszczególnych regionalnych zarządów gospodarki wodnej, co wymagało niezwłocznego przejęcia przez PGW WP majątku oraz spraw i dokumentacji z zakresu gospodarki wodnej od różnych jednostek publicznych. Proces ten okazał się nie lada wyzwaniem dla PGW WP, bowiem już pierwsza kontrola NIK „Utworzenie i funkcjonowanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie”¹¹ ujawniła olbrzymią skalę nieprawidłowości w procesie planowania i wdrażania reformy gospodarki wodnej. Kontrole budżetowe realizowane w kolejnych latach przez NIK potwierdzały

⁷ Dz.U. z 2017 r. poz. 1121, ze zm., dalej: u.p.w. z 2001 r.

⁸ Dalej: KZGW.

⁹ Dz.U. z 2025 r. poz. 960, ze zm., dalej: ustawa – Prawo wodne.

¹⁰ I. Dutkowiak: *Prawo wodne w procesie inwestycyjnym*, PRESSCOM, Wrocław 2018, s. 11.

¹¹ P/19/051.

niezakończenie przez PGW WP procesu przejęcia majątku od poprzednich jednostek.

Ustawa – Prawo wodne zniosła także obowiązek przygotowania drugiej aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju. Niemniej nowo obowiązujący akt prawny utrzymał obowiązek realizacji działań wskazanych w pierwszej aktualizacji programu z 2016 r. do czasu opracowania, zatwierdzenia i ogłoszenia drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami, co nastąpiło dopiero w 2023 r.

Postępy w osiąganiu celów środowiskowych, w tym skuteczność realizowanych działań naprawczych, można ustalić na podstawie informacji pochodzących z monitoringu wód. Do 1 stycznia 2018 r., w ramach państwowego monitoringu środowiska, badania prowadzili wojewódzcy inspektorowie ochrony środowiska, a po tej dacie Główny Inspektor Ochrony Środowiska¹². Ponadto GIOŚ odpowiada za sporządzenie oceny stanu wód na podstawie danych pomiarowych, która ma fundamentalne znaczenie dla prawidłowej realizacji przez PGW WP zadania polegającego na przygotowaniu projektu aktualizacji planów gospodarowania wodami, które programują działania naprawcze na kolejne 6 lat.

Od 1 stycznia 2018 r. zmieniło się zatem otoczenie prawne i katalog interesariuszy, podczas gdy do wdrożenia pozostały dokumenty planistyczne z 2016 r., określające odpowiedzialność oraz zadania nieistniejących już organów i podmiotów. Już

tylko ta okoliczność znacząco wpłynęła na wzrost ryzyka nieprawidłowej koordynacji i realizacji działań naprawczych, a tym samym zakłócenia procesu osiągnięcia dobrego stanu wód w Polsce.

Rzetelne i skuteczne planowanie i wdrażanie działań naprawczych na nowy cykl planistyczny wymaga, jak już wcześniej wspomniano, wiedzy na temat stanu wód, zakresu dotychczas podjętych działań, a ponadto zapewnienia ciągłości funkcjonowania i współpracy interesariuszy, analizy istniejących i potencjalnych zagrożeń oraz bieżącego monitoringu całego procesu.

Ustalenia kontroli Planowanie działań

Działania na rzecz utrzymania dobrego stanu wód lub jego poprawy, w tym osiągnięcia celów środowiskowych, w kontrolowanym okresie nie zostały zaplanowane prawidłowo i rzetelnie.

Podstawą do wydania przez Najwyższą Izbę Kontroli takiej oceny było stwierdzenie wielu nieprawidłowości. Kontrola wykazała bowiem, że – pomimo przyjętych zmian legislacyjnych – w Ministerstwie Infrastruktury nie zapewniono przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy po 1 stycznia 2018 r. Ze względu na zakres reformy gospodarki wodnej było to działanie niezbędne, a bezczynność Ministra Infrastruktury nie tylko negatywnie wpłynęła na poprawność realizacji działań naprawczych do końca drugiego okresu planistycznego, ale

¹² Dalej: GIOŚ.



była również niezgodna z art. 555 ust. 2 pkt 6 ustawy – Prawo wodne. Z kolei Prezes PGW WP nie przypisał właściwym jednostkom PGW WP, w ramach nowo stworzonej struktury organizacyjnej, odpowiedzialności za realizację działań ujętych w aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju, a pozostających w gestii zlikwidowanych podmiotów, zwłaszcza gdy za daną jednolitą część wód powierzchniowych odpowiadał więcej niż jeden regionalny zarząd gospodarki wodnej PGW WP.

Jak już wspomniano, poprawa stanu wód jest procesem czasochłonnym, dlatego to ważne, aby działania naprawcze były programowane terminowo i rzetelnie, stanowiąc przy tym adekwatną odpowiedź na istniejące zagrożenia.

Wyniki kontroli pokazały, że Minister Infrastruktury nie analizował przyczyn zagrożeń osiągnięcia celów środowiskowych w trakcie obowiązywania pierwszej aktualizacji planów gospodarowania wodami. Natomiast na potrzeby opracowania kolejnej, tj. drugiej aktualizacji obowiązek analizy scedował, bez podstawy prawnej, na Prezesa PGW WP.

Minister nie zapewnił również terminowego przygotowania i ogłoszenia drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami, gdyż zadanie to zostało wykonane z 15-miesięcznym opóźnieniem. Dodatkowo, na potrzeby drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami,

mających obowiązywać do 2027 r., nie tylko nie ustalono celów i mierników realizacji żadnego ze 171 działań krajowych, ale aktualizacja została przygotowana na podstawie niekompletnych danych. W efekcie pojawiała się wątpliwość, czy nowe plany gospodarowania wodami mogą stanowić prawidłową i pełną odpowiedź na rzeczywiste potrzeby poprawy stanu wód.

Pomimo że Minister Infrastruktury miał wiedzę o skutkach i potencjalnych przyczynach masowego śnięcia ryb w 2022 r. w Odrze, co niewątpliwie było bezprecedensową katastrofą ekologiczną, w wypadku 47 sztucznych/silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze dorzecza Wisły¹³ i Odry¹⁴, w rozporządzeniach dotyczących drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami – określił wartość wskaźnika jakości wód – „przewodność elektrolityczna właściwa w 20° C” niezgodnie z definicją klasyfikacji potencjału ekologicznego, tj. na poziomie od 3 do 8 razy wyższym od wartości ustalonych dla innych jednolitych części wód powierzchniowych o najbardziej zbliżonych typach. W ocenie NIK nie przyczyni się to do poprawy stanu wód na tych odcinkach rzek.

Realizacja działań

Działania naprawcze na rzecz utrzymania dobrego stanu wód lub jego poprawy,

¹³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 4.11.2022 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r. poz. 300).

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 16.11.2022 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 335).

w tym osiągnięcia celów środowiskowych dla wód, nie zostały zrealizowane prawidłowo w pełnym zakresie. O ile zostały w większości uruchomione w terminie 3 lat od ogłoszenia pierwszej aktualizacji planów gospodarowania wodami, stwierdzono przypadki braku ich podjęcia lub nierzetelnego wykonania części takich działań. W skrajnym przypadku stwierdzono brak realizacji nawet 103 działań przez kontrolowaną jednostkę¹⁵.

W niemal wszystkich skontrolowanych wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska oraz urzędach gmin kontrole NIK ujawniły nieprawidłowości w zakresie realizacji przez te jednostki działań na rzecz osiągnięcia dobrego stanu wód, wynikających z aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju.

Przykładowo, działania mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami nie były w pełni wykonane. W trzech z pięciu skontrolowanych wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska nie prowadzono kontroli realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta zadań w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy¹⁶. Jednocześnie w podobnej liczbie urzędów gmin stwierdzono nieprawidłowości

polegające na nierzetelnym prowadzeniu m.in. ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ustalenia te potwierdzają utrzymujący się w kraju problem właściwego wykonania zadań istotnych z punktu widzenia ochrony wód powierzchniowych. Poprzednie kontrole NIK, takie jak m.in. „Zbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych”¹⁷ oraz „Zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem ściekami komunalnymi pochodzącymi z obszarów nieskanalizowanych”¹⁸ wykazywały wiele nieprawidłowości dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem ściekami komunalnymi pochodzącymi z obszarów nieskanalizowanych oraz w zbieraniu ścieków i ich oczyszczaniu, zarówno na etapie planowania, jak i samej realizacji zadań.

Nadzór nad planowaniem i wykonaniem zadań

W ocenie NIK postępowanie ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej i Prezesa KZGW, a następnie Prezesa PGW WP w zakresie sprawowania nadzoru nad planowaniem i realizacją działań na rzecz utrzymania dobrego stanu wód lub jego poprawy, w tym osiągnięcia

¹⁵ To samo działanie, określone dla więcej niż jednej jednolitej części wód powierzchniowych, traktowano jako oddzielne, a ich łączna suma stanowiła sumę iloczynów różnych działań określonych w aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju oraz liczby jednolitych części wód powierzchniowych, w których dane działanie zostało określone do realizacji.

¹⁶ O których mowa w ustawie z 13.9.1996 o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Dz.U. z 2025 r. poz. 733.

¹⁷ Kontrola: *Zbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych*, nr. ewid. 164/2021/P/20/046/KSI, <https://www.nik.gov.pl/kontrola/wyniki-kontroli-nik/pobierz,ksi~p_20_046_202010161322361602847356~01,typ,kk.pdf>.

¹⁸ Kontrola: *Zabezpieczenie wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem ściekami komunalnymi pochodzącymi z obszarów nieskanalizowanych*, nr. ewid. 139/2021/P/21/066/LKA, <https://www.nik.gov.pl/kontrola/wyniki-kontroli-nik/pobierz,lka~p_21_066_202107141208571626257337~01,typ,kk.pdf>.



celów środowiskowych dla wód, było niezrealizowane.

W toku kontroli nie było możliwe ustalenie faktycznego stanu realizacji wszystkich działań określonych w aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju, ponieważ zarówno Ministerstwo Infrastruktury, jak i PGW WP nie dysponowało rzetelnymi danymi w tym zakresie. Monitorowanie postępów w zapewnianiu dobrego stanu wód i jego poprawy odbywało się na poziomie krajowym na podstawie okresowych sprawozdań, przy czym w Ministerstwie Infrastruktury nie zadbano o pozyskanie wszystkich rocznych sprawozdań z realizacji działań zawartych w pierwszej aktualizacji planów gospodarowania wodami za lata 2018–2021 – od ponad połowy, a za 2022 r. – od 46,5% podmiotów zobowiązanych do ich przekazania. Z kolei roczne sprawozdania, które otrzymywał Minister Infrastruktury, nie zawierały wszystkich wymaganych danych i jednocześnie nie były przez niego na bieżąco weryfikowane, ani pod względem ich kompletności, ani zawartości merytorycznej.

Monitorowanie stanu wód

Kontrola potwierdziła, że również planowanie i prowadzenie monitoringu wód zagrożonych niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych nie było w pełni rzetelne i prawidłowe. Niemożliwe w trakcie kontroli było ustalenie, jaki faktycznie zakres monitoringu wód był zatwierdzany corocznie przez GIOŚ oraz czy jego realizacja była zgodna z zatwierdzonymi programami. GIOŚ nie zapewnił w latach 2019–2022 odpowiedniej organizacji Centralnego Laboratorium Badawczego.

Skutkiem zaniedbań było to, że nie wykonano pełnego zakresu zaplanowanych badań niezbędnych, aby dokonać oceny stanu wód powierzchniowych w ramach monitoringu operacyjnego dla wskazanych w danym programie, wykonawczych jednolitych części wód powierzchniowych – łącznie w 1138 przypadkach, w odniesieniu do 768 kodów jednolitych części wód powierzchniowych.

Pomimo że obowiązujące przepisy prawa umożliwiły organom Inspekcji Ochrony Środowiska dokonywanie oceny spełnienia warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi na podstawie wyników pomiarów własnych oraz wymierzania opłat podwyższonych za przekroczenie warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym, takie działania nie były realizowane w praktyce. Tym samym od ponad 21 lat organy Inspekcji nie sprawowały rzetelnej kontroli jakości odprowadzanych ścieków z oczyszczalni, a GIOŚ nie zapewnił jakiegokolwiek bezpośredniej kontroli pomiarowej jakości odprowadzanych ścieków ze strony organów państwa.

Podsumowanie

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła realizację, w okresie objętym kontrolą, działań na rzecz osiągnięcia dobrego stanu wód w Polsce przez organy administracji publicznej odpowiedzialne za ich planowanie, realizowanie i monitorowanie.

Sposób i zakres planowania oraz realizacji działań na rzecz utrzymania dobrego stanu wód lub jego poprawy, w wypadku ponad 99% jednolitych części wód powierzchniowych, nie przyczyniły się do osiągnięcia dobrego ich stanu na koniec 2021 r. NIK

podkreśliła również istnienie poważnego ryzyka nieosiągnięcia tego celu do końca 2027 r., tj. zgodnie z wymogami ramowej dyrektywy wodnej.

Ze względu na wagę zagadnienia NIK przeprowadziła¹⁹ i planuje wykonać²⁰ w kolejnych latach badania kontrolne dotyczące przedsięwzięć bezpośrednio lub pośrednio

wpływających na stan wód powierzchniowych oraz ich ochronę.

KRZYSZTOF DĄBROWSKI
doradca ekonomiczny,
Departament Zasobów Naturalnych NIK

¹⁹ Kontrola: *Zapobieganie i reagowanie na zagrożenia związane z jakością wód powierzchniowych płynących*, nr ewid. P/25/075.

²⁰ Kontrola: *Przygotowanie i realizacja wybranych inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy, mających na celu zwiększenie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich*, nr ewid. P26/063.

Słowa kluczowe: gospodarka wodna, stan wód, plany gospodarowania wodami, ramowa dyrektywa wodna, odprowadzanie ścieków

Bibliografia:

1. Dutkowiak I.: *Prawo wodne w procesie inwestycyjnym*, PRESSCOM, Wrocław 2018.
2. Gruszecki K.: *Prawo wodne. Gospodarowanie wodami, komentarz*. Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
3. Trzaskowski P.: *Monitoring rzek i kontrola oczyszczalni ścieków – zadania Inspekcji Ochrony Środowiska*, „Kontrola Państwowa” nr 3/2018.
4. Trzaskowski P.: *Utworzenie i funkcjonowanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – konieczna reforma gospodarki wodnej*, „Kontrola Państwowa” nr 3/2021.
5. Rączkiewicz A., Wanic P.: *Wody opadowe i roztopowe na terenach zurbanizowanych – racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi*, „Kontrola Państwowa” nr 4/2021.
6. Goleński W.: *Bezpieczeństwo zasobów wodnych – potrzeba zrównoważonego dostępu i korzystania*, „Kontrola Państwowa” nr 2/2024.

ABSTRACT

Distant Possibilities for Improving Water Quality in Poland – Unreliable Planning, Implementation and Progress Monitoring

The quality of groundwaters and surface waters in Poland is crucial not only for public health and well-being, but for the entire national economy as well, and it has therefore been a subject of interest for the Supreme Audit Office for many years. Water



management – understood as shaping and protecting national water resources – is a highly complex issue. In order to achieve good state of water in Poland a lot of time is required, as well as intellectual and financial capital necessary for proper planning, implementation and monitoring of remedial measures. Given the importance of the issue, especially in the light of long-standing difficulties with ensuring hydrological balance, it should be treated as a priority by decision-makers. Looking at water management in Poland over the last 25 years, one can observe numerous changes in legal and organisational frameworks, two of which seem fundamental: Poland's accession to the European Union in 2004 and a comprehensive reform implemented on 1st January 2018. Another key development was the introduction of the Water Framework Directive, which set a deadline for achieving good state of water by 2027 at the latest. The scale of changes, particularly in relation to the complexity of water management issues, generates a high risk of improper task implementation by state and local government bodies. There is increasingly less time to meet the requirements, while cyclical evaluations performed by the Chief Inspectorate of Environmental Protection are not optimistic. Therefore the Supreme Audit Office have decided to examine how efforts to achieve good state of water in Poland are being carried out. In his article, the author presents the detailed results of the examination.

Krzysztof Dąbrowski, economic advisor, Department of Natural Resources, NIK

Key words: water management, state of water, river basin management plans, Water Framework Directive, wastewater discharge